

Radiocolumn Lambert van Nistelrooij, opgenomen zondag 27 oktober 2013.

Vogelvrij op het Internet?

De afgelopen maanden is er veel te doen over de veiligheid op het Internet en bij het mobiel bellen. Lang ben ik er van uitgegaan dat telefoongesprekken niet worden afgeluisterd. Dat is je privé, niet waar? Ik ging er van uit, dat er alleen wordt afgetapt als er sprake is van een verdenking, en dat hier justitie en politie een rol spelen. Voor onze eigen veiligheid, toch?

Maar na de onthullingen van klokkenluider Snowden weten we dat er veel meer aan de hand is. Er wordt door het Pentagon en de inlichtingendiensten in de Verenigde Staten stelselmatig afgeluisterd en afgetapt. Het gaat om het gehele internetverkeer. Daar sta je dan. Zonder enige verdenking kunnen ook mijn en uw internetberichten worden afgetapt en opgeslagen. In de VS worden gevestigde internetbedrijven zoals Google, Microsoft of Yahoo verplicht de gegevens op hun servers open te stellen voor de grootste snuffelneus op aarde, de NSA.

De speuractiviteiten zijn na de aanslagen op de TwinTowers in 2001 sterk toegenomen. Na de eerste berichten over Amerikaanse praktijken heb ik in Brussel parlementaire vragen gesteld over het gedrag van de Europese veiligheidsdiensten. Ik kreeg een keurig ontwijkend antwoord. We zijn inmiddels een jaar verder en weten nu, dat ook het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Zweden er niet vies van zijn andere EU lidstaten af te luisteren. Van je vrienden moet je het hebben. En wij maar denken dat dit soort praktijken alleen in China of Rusland voorkomen, maar toch niet in de democratieën en rechtstaten van de EU.

Het is de hoogste tijd werk te maken van goede databescherming. De wetgeving in Europa dateert van 1990, van voor het Internettijdperk. Elk land heeft er zo zijn eigen wettelijke bepalingen aan toegevoegd. We lopen hopeloos achter. Meer en meer gegevens van burgers en bedrijven worden ondergebracht bij bedrijven zoals Google of Yahoo. Deze bedrijven vallen onder de wetten van het vestigingsland, waar zo'n bedrijf staat ingeschreven. We spreken tegenwoordig van grote datacentra, van gegevens in de cloud, waarvan we vooraf vaak niet eens weten welke regels er gelden.

Daarom is het goed dat er nu voorstellen liggen om op z'n minst in Europa samen op te trekken. We werken er nu aan dezelfde regels te krijgen binnen de gehele Europese Unie. Dan maakt het niet uit waar het datacentrum staat, tenminste als we voor een Europees bedrijf kiezen. Een duidelijke stap vooruit.

Elke provider met wie we een contract afsluiten moet dan voldoen aan de privacyregels en mag onze gegevens niet doorspelen. Technisch gezien is het mogelijk je gegevens om te laten zetten via een geheimcode, via cryptologie. Het is een unieke code die alleen de gebruiker weet, en die alleen hijzelf kan bedienen. Afgelopen maand was ik in Berlijn en kreeg ik uitleg over deze aanpak. Daar werkt men aan een mobiel, onder de toepasselijke naam "Kanseler-handy", die deze bescherming kent. Er is alle aanleiding na het afluisteren van Angela Merkel, de bondskanselier. Het kan dus wel, wanneer we er werk van maken.

Maar belangrijker dan de technologie is het vertrouwen. Het vertrouwen van burgers in hun overheden en de veiligheidsdiensten. De zeggenschap moet op de eerste plaats bij de gebruiker liggen. Hij of zij bepaalt wat er met zijn of haar gegevens gebeurt. Dit is een revolutie in het denken. Want gegevens van u en mij zijn inmiddels big bussines geworden. We spreken over big data, over het verzamelen van gegevens over uw koopgedrag en uw voorkeuren op het Internet. Onschuldig is het Internet al lang niet meer.

Daarbij speelt ook het recht om uw gegevens te wissen. Als u uw gegevens op facebook wilt wissen, gaan deze dan ook weg? Of staan deze ergens opgeslagen en kunnen die over een aantal jaren weer ergens opduiken? Kijk daar hebben we een punt, waarvan ik zeker wil zijn.

De Europese wetgeving moet streng zijn en we moeten er ook wereldwijd over praten. Voorlopig zijn de verhoudingen goed verstoord. We hebben lange tijd veel kritiek gehad op China, dat de privacy niet garandeert. Op de internationale bijeenkomsten moet het westen nu ook een toontje lager zingen. Het is nodig de hand in eigen boezem te steken en goed vast te leggen wat mag en wat niet mag. De nieuwe wetgeving in Europa, waarover in het Europees Parlement in 2014 wordt gestemd, komt precies op tijd. We hebben nu de tijd om er over door te praten. Dan kunnen we er voor zorgen dat we niet alleen maar op de

rem gaan staan, maar zorgen dat de nieuwe technologie ons weer dient. Wij moeten niet zijn overgeleverd aan de technologie en de belangen die daarachter schuil gaan. De gebruiker weer achter het stuur, zo is mijn devies. Onze gegevens zijn van ons en mogen niet vogelvrij zijn. Vindt u dit een interessante optie, laat het mij dan weten. Dan kunnen wij er over doorpraten.

Neem contact op met uw lokale omroep of ga naar mijn website www.lambertvannistelrooij.eu.

Ik dank u wel.

Lambert van Nistelrooij

Lid Europees Parlement CDA